

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

L.J.M.W. Neijenhuis (D66)

(d.d. 11 maart 2020)

Nummer

3599

Onderwerp

Bouwen in veiligheidszones in Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In de NRC Next van 10 februari 2020 stond het artikel "Ministerie hield rapport over falen ruimtelijke ordening tegen". Dit artikel beschrijft dat het rapport concludeert op basis van 6 jaar inspectieonderzoek, dat nationale ruimtelijke belangen vaak in de knel komen door de decentralisatie van ruimtelijke ordening. Lagere overheden blijken niet in staat om veiligheidszones rondom bijvoorbeeld de opslag van explosief materiaal te bewaken. Over dit bouwen in veiligheidszones gaan onderstaande vragen:

Inleiding op beantwoording van de vragen 1, 2, 5 en 6 in verband met bouwen binnen veiligheidszones.

Uit de rijksregelgeving (onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen) volgt dat voor kwetsbare objecten (waaronder woonwijken, scholen, ziekenhuizen, grotere bedrijven en kantoren) de eis geldt dat deze niet zijn toegestaan binnen een minimaal aan te houden risico- of veiligheidsafstand rondom een risicobron. Voor beperkt kwetsbare objecten (waaronder verspreid liggende woningen, kleinere bedrijven en kantoren) kan daar gemotiveerd van worden afgeweken. Deze afstanden zijn gericht op de minimale bescherming van een persoon. Naast deze afstand geldt nog een invloedsgebied waarbinnen rekening gehouden moet worden met het groepsrisico. Deze afstand is gericht op de maatschappelijke impact van een ramp met meerdere slachtoffers en betreft het verantwoorden van de hoogte van het groepsrisico (kans op een ramp met dodelijke slachtoffers) en afwegen van maatregelen om het groepsrisico te beheersen.

1. *Hoe vaak heeft de provincie Zuid-Holland toegestaan dat er in veiligheidszones [van bedrijven waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd en/of opgeslagen] gebouwd is? Bij welke specifieke projecten en locaties is dit toegestaan en waar?*

Antwoord

Gemeenten zijn primair bevoegd om in bestemmingsplannen regels op te stellen op grond waarvan gebouwd mag worden. Het is dan aan de gemeente om te beoordelen of op grond van de rijksregels gebouwd mag worden binnen de geldende veiligheidsafstanden, en zo ja, dit te motiveren. Voor zover door gemeentelijke bestemmingsplannen situaties kunnen ontstaan die in strijd zijn met de geldende veiligheidszones en dit bij de toetsing van bestemmingsplannen door GS wordt

gesignaleerd, worden betreffende gemeenten hierop aangesproken. Voor het groepsrisico is aanvullend een provinciaal ruimtelijk belang opgenomen in het Omgevingsbeleid. Dit belang ziet erop toe dat gemeenten binnen het invloedsgebied van risicobronnen het groepsrisico verantwoorden volgens de wettelijke eisen (en met name de achterliggende doelstellingen daarvan), in het bijzonder als blijkt dat er sprake is van een verhoogd groepsrisico (overschrijding van de oriëntatiewaarde). In die gevallen vraagt de provincie van de gemeente een maximale inspanning om met maatregelen het groepsrisico te beheersen. Op grond van de door GS vastgestelde Beleidsregel groepsrisico en ruimtelijke ordening zetten GS zo nodig het ruimtelijk instrumentarium in (met name het formeel vooroverleg en in enkele gevallen de zienswijze) om een volledige groepsrisicoverantwoording in bestemmingsplanprocedures af te dwingen.

De bevoegdheid om regels op te stellen op grond waarvan gebouwd mag worden komt in enkele gevallen bij de provincie te liggen indien PS besluiten voor een ruimtelijk project van provinciaal belang een inpassingsplan op te stellen.

De afgelopen 10 jaar hebben PS voor 7 situaties inpassingsplannen vastgesteld. Vastgesteld kan worden dat alle provinciale inpassingsplannen voldoen aan de geldende veiligheidszones en bijbehorende wettelijke eisen.

2. *Hoeveel inwoners van Zuid-Holland wonen er nu binnen die veiligheidszones?*

Antwoord

GS monitoren jaarlijks het aantal situaties, waarin sprake is van 1 of meer kwetsbare objecten binnen de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico, waarvoor een saneringsverplichting geldt. In 2019 was er nog sprake van 1 situatie, waarbij 1 woning is gelegen binnen de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van een LPG tankstation. De gemeente is hiervoor bevoegd gezag. Naar aanleiding van de monitoring spreekt de provincie de gemeente hier op aan. Aan een oplossing in deze casus wordt gewerkt. Overleg daarover tussen de gemeente en betrokken partijen loopt nog. Uit de monitoring is niet gebleken dat gemeenten de afgelopen jaren in strijd met de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico bouwplannen hebben vastgesteld.

3. *Hoe vaak heeft de provincie Zuid-Holland toegestaan dat er in zones van verhoogde geluidsbelasting is gebouwd? Bij welke specifieke projecten en locaties is dit toegestaan en waar?*

Antwoord

Ook hier geldt dat gemeenten primair bevoegd zijn om in bestemmingsplannen regels op te stellen op grond waarvan gebouwd mag worden binnen – in dit geval – zones met een verhoogde geluidsbelasting (industrie, verkeer, luchthavens), hiervoor binnen de wettelijke kaders hogere waarden vast te stellen en dit te motiveren. Wel zijn Gedeputeerde Staten mede-initiatiefnemer in het Afsprakenkader Geluid Rotterdamse haven om te voorkomen dat de geluidsruimte van bedrijven en de ruimte voor woningbouw elkaar overlappen (in 2015 getekend door provincie Zuid-Holland, de gemeenten Rotterdam, Brielle, Maassluis, Nissewaard, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne, de DCMR, Deltalinqs en het Havenbedrijf Rotterdam).

4. *Hoeveel inwoners van Zuid-Holland wonen er nu in zones waar er sprake is van norm-overschrijdende geluidsoverlast?*

Antwoord

Voor zover GS bekend zijn er in Zuid-Holland geen zones waarin formele geluidsnormen worden overschreden. Daarbij moet wel worden bedacht dat geluidsnormen voor wegen momenteel (dit verandert met de Omgevingswet) alleen gelden bij aanleg of substantiële wijzigingen aan de weg. Een forse verkeersgroei kan dus betekenen dat de geluidhinder ook fors toeneemt, zonder dat dit formeel tot overschrijding van normen leidt. Het Actieplan Geluid is bedoeld om deze autonoom groeiende geluidshinder te verminderen.

Daarnaast wordt het geluidsmoedel inzake het havenindustriëel complex Rotterdam herzien op basis van nieuwe juridische inzichten en als voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet (zie ook onze brief van 16 oktober 2018 met het kenmerk PZH-2018-665313359 en – zeer recent – de brief van 26 maart van Floor Vermeulen om PS te informeren over de ter inzagelegging van de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) facetbestemmingsplan geluid havengebied van Rotterdam). Deze herziening zorgt ervoor dat toekomstige normoverschrijdingen ten aanzien van industrielawaai in het gebied kunnen worden voorkomen.

5. *Welke voornemens heeft GS om in de toekomst tijdig een halt toe te roepen aan de bouwplannen binnen dergelijke veiligheidszones en welke acties worden er ondernomen om bij bestaande gevallen de risico's te verkleinen en situatie te verbeteren?*

Antwoord

Zoals aangegeven in antwoord 1 zijn gemeenten primair verantwoordelijk om bij het vaststellen van bouwplannen rekening te houden met de geldende veiligheidszones en spreekt de provincie de gemeenten erop aan als zij in strijd daarmee handelen. Gelet op het feit dat er zich in Zuid-Holland nog maar één situatie voordoet met een woning binnen de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico en nieuwe situaties zich niet meer voordoen (zie antwoord 2), kan gesteld worden dat de inzet van de provincie voldoende is om te voorkomen dat er gebouwd wordt in strijd met geldende veiligheidszones en bijbehorende wettelijke eisen.

6. *Hoe ziet GS haar taak om dergelijke veiligheidszones te handhaven, óók straks onder de Omgevingswet?*

Antwoord

Met de Omgevingswet wordt van rijkswege ook het externe veiligheidsbeleid aangepast (modernisering omgevingsveiligheidsbeleid). Met name de vereisten in verband met de groepsrisicoverantwoording veranderen. GS blijven het hun taak vinden om bij verhoogd groepsrisico toe te zien op hoe gemeenten het groepsrisico verantwoorden. Hiertoe worden regels opgenomen in de Omgevingsverordening, die nog dit jaar ter vaststelling aan PS wordt voorgelegd. Voor het plaatsgebonden risico als grenswaarde voor kwetsbare objecten en richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten verandert de landelijke regelgeving niet en blijven gemeenten primair verantwoordelijk voor het borgen en handhaven van de veiligheidszones. GS blijven de situaties, waarbij de grenswaarde voor kwetsbare objecten wordt overschreden, signaleren en monitoren.

Wel merken wij op dat de rijksoverheid de middelen die beschikbaar zijn voor de wettelijke taakuitvoering omgevingsveiligheid door decentrale overheden heeft verlaagd. GS zijn via IPO in gesprek met de rijksoverheid met het doel om de

